

A Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
2.Kf.649.905/2013/3. szám

A Fővárosi Törvényszék a Csömör Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Cs. M. ügyvéd) által képviselt Invitel Távközlési Zrt. (Budaörs) felperesnek a dr. László Ildikó Katalin ügyvéd (1245 Budapest, 5. Pf.: 1036.) által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5., hivatkozási szám: Vj/121-41/2009.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2012. évi június hó 13. napján kelt 5.K.32.102/2011/8. számú - kijavított - ítélete ellen az alperes által 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2013. évi március hó 27. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezéseit nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest arra, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (azaz harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996.évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) alapján 2005. május 13. napján versenyfelügyeleti eljárást indított a Hungarotel Távközlési Zrt. (a továbbiakban: felperesi jogelőd) ellen, mert észlelte, hogy az általa alkalmazott hálózati hozzáférési szerződések feltételei együttesen alkalmasak lehetnek arra, hogy más internetszolgáltatók piacra lépését korlátozzák, továbbá egyes díjsomagjai kizárták, illetve egyes nagykereskedelmi szerződéses kikötései megnehezítették a hangszolgáltatás közvetítő választás révén történő nyújtását.

Az alperes a 2006. december 5. napján kelt VJ-69/2005/58. számú határozatában megállapította, hogy a felperes jogelődje visszaélt a gazdasági erőfölényével, ezért 150.000.000 forint bírság megfizetésére kötelezte.

A felperes keresete folytán eljáró Fővárosi Bíróság a 2007. december 4. napján kelt 16.K.30.752/2007/9. számú ítéletével az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte. Az alperes fellebbezésére eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2008. november 12. napján kelt 2.Kf.27.134/2008/8. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. és 72.§-aira hivatkozással megállapította, hogy az alperes határozata érdemi felülbírálatra alkalmatlan, mivel a felperes terhére rótt jogsértés körében az elengedhetetlenül szükséges releváns tényállási elemek (érintett piac, helyettesíthetőség, a versenytársak, valamint a felperesi előfizetői magatartások) teljes körű feltárása és indokolása elmaradt a versenyhatóság részéről. Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásra előírta, hogy az alperesnek az érintett piac meghatározása során vizsgálnia kell a fix-mobil szolgáltatások helyettesíthetőségét, és amennyiben újabb tények, adatok feltárására nem kerül sor, csak ezt követően kerül abba a helyzetbe, hogy megalapozottan állást foglaljon a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés kérdésében. A másodfokon eljáró bíróság ezen túlmenően rámutatott, hogy a megismételt eljárásban a jogsértés megállapításához szükségszerűen vizsgálandók a Tpv. 21. és 22. §-a szerinti releváns tényezők és elengedhetetlen azok külön-külön való értékelése, és ezt követően azok együttes összevetése. A jogkérdés elbírálásához szükséges az ügygel összefüggésben felmerült speciális jogszabályi rendelkezéseknek a releváns tényállási elemekkel való ütköztetése, különösen a közvetítő választás tekintetében, mert csak ennek alapján lehet megalapozottan állást foglalni a pontosan körülírt érintett piacon a felperesi jogelőd által nyújtott hangszolgáltatás tényleges és figyelembe vehető helyettesíthetőségi lehetőségeiről.

Az alperes a megismételt eljárását - az időközbeni, beolvadással történt jogutódlásra figyelemmel - már a felperessel szemben indította meg, illetve folytatta le, és a 2011. március 10-én kelt VJ/121-030/2009. számú határozatával megállapította, hogy a felperes jogelődjé 2002. július 24. és 2006. április 30. között szolgáltatási területén a kiskereskedelmi lakossági vezetékes (helyhez kötött) telefon hívásslolgáltatási és telefon hozzáférési piacokon meglévő gazdasági erőfölényével a Tpv. 21.§ (1) bekezdés i) és j) pontjaiba ütközően visszaélve az új versenytársak piacra lépését indokolatlanul akadályozta, illetve a már piacon lévő versenytárs számára indokolatlanul hátrányos helyzetet teremtve korlátozta fogyasztói számára a közvetítő szolgáltató választást. Ezért a felperest 200.000.000 forint bírság megfizetésére kötelezte.

A jogsértés tekintetében megállapította, hogy a felperes jogelődjé a szolgáltatási területén a hozzáférés feltételeit úgy alakította ki, hogy a fogyasztók ne tudjanak igénybe venni közvetítő választási szolgáltatásokat, vagy ne legyenek érdekeltek azok igénybevételében. Ez a magatartás akadályozta a versenytársak belépését és a hatékony működéshez szükséges előfizetők megnyerését lehetővé tevő terjeszkedését, s így azt, hogy érdemi versenynyomást fejtsenek ki a felperesi jogelődre, amelynek révén a fogyasztókat ezen versenynyomás hiányában kialakult hívásárak terhelték. A bírság körében utalt arra, hogy az alapeljárásban hozott határozatában a jogsértéssel érintett időszakot három szakaszra bontotta, és a 2004. június 15-étől 2005. október 1-jéig tartó időszak vonatkozásában figyelemmel volt a hírközlési hatóság által párhuzamosan folytatott eljárásra is, ezért a bírság kiszabásától ezen időszakokra nézve eltekintett. Részletezte a bírság körében figyelembe vett súlyosító és enyhítő tényezőket, köztük a felperes terhére értékelte, hogy a felperesi jogelőd több éven át

tanúsította a jogsértést.

A felperes keresetében elsődlegesen a határozat megváltoztatását és annak megállapítását kérte, hogy a jogsértést nem követte el; másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte, míg harmadlagos kereseti kérelme a határozat megváltoztatásával a bírság jelentős mérséklésére irányult. Az érintett piac körében, a fix-mobil helyettesíthetőség tekintetében utalt az alapeljárásban hozott elsőfokú ítéletben írtakra, valamint az alperesnek a felperes ellen VJ-142/2005. számon indított eljárásában hozott döntésére. Hangsúlyozta, hogy jogelődje az érintett piacon nem volt gazdasági erőfölényben, a szolgáltatási területén a hangszolgáltatások piacán számított piaci részesedése az ésszerűen helyettesítő mobil távbeszélő szolgáltatások és a kábeltelevíziós hangszolgáltatások figyelembevételével nem érte el a gazdasági erőfölény megállapíthatóságának szintjét. A másodlagos kereseti kérelme tekintetében kifejtette, hogy az alperes a megismételt eljárásban sem igazolta a fix-mobil helyettesíthetőség hiányát, továbbá közvetítő szolgáltatói versenytársi és előfizetői oldalról nem tárta fel, és okszerűen nem igazolta a vizsgált piaci magatartás versenytorzító hatásait. Kifogásolta, hogy a hírközlési hatóság eljárásával érintett időszak tekintetében az alperes érdemi vizsgálatot nem folytatott le. A bírság tekintetében előadta, hogy az alapeljárásban kiszabott bírsághoz képest a korábbi párhuzamos hírközlési hatósági eljárás meg nem ismételt voltára hivatkozással a harmadával megemelt összegben kiszabott bírság mértéke jogszabálysértő, eltúlzott, nem áll arányban a generális és prevenciós célokkal. Álláspontja szerint a társhatóság által vizsgált időszak a megismételt eljárásnak nem képezhetette volna tárgyát, mert az nem volt az alaphatározattal szembeni bírósági felülvizsgálat tárgya sem, az alperes a bírósági iránymutatáson e körben túlterjeszkedett.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes határozatát - részben a bírság tekintetében - hatályon kívül helyezte és az alperest e körben új eljárásra kötelezte. Egyebekben a keresetet elutasította. Előljáróban rögzítette, hogy a pernek nem volt tárgya a felperessel szemben a VJ-142/2005. számú eljárásban hozott alperesi határozat jogszerűségének megítélése. A fix-mobil helyettesíthetőség tekintetében utalt arra, hogy az alperes a megismételt eljárásban a bíróság iránymutatásának megfelelően - a helyettesíthetőség hiányát alátámasztó - további új adatként vette figyelembe a hírközlési hatóság piacelemzés körében hozott döntéseiben foglaltakat. Kifejtette, hogy a hírközlési és a versenyhatóság közötti törvényben rögzített együttműködés célja a jogalkalmazás egységének biztosítása. Az érintett földrajzi piac tekintetében az alperes megalapozottan jutott arra a megállapításra, hogy a felperes gazdasági erőfölényben volt az érintett piacon, e körben részletesen rögzítette azokat a körülményeket, amelyek a gazdasági erőfölényes helyzet megállapítását indokolják. A 2004. június 15-étől 2005. október 1-jéig tartó időszak kapcsán az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a felek egyezően nyilatkoztak a tekintetben, hogy a hírközlési hatóság ezen időszakra megismételt eljárást nem folytatott le; ugyanakkor megállapítható, hogy ezen időszak vizsgálata az alap- és a megismételt eljárás tárgyát is képezte. A magatartás hírközlési jogi (az Eht. szabályai szerinti) megítélése a versenyjogi minősítés szempontjából irreleváns.

A bírságkiszabás körében a Tpv. 78. § (1) bekezdésében foglaltakat értelmezve és abból levezetve az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a kiszabható bírság ún. relatíve határozatlan szankció, amelyben a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevétel fontos viszonyítási alap. Utalt arra, hogy az alperesi határozat 8-9. pontjai tartalmazzák a felperesi jogelőd 2005-2008. évi nettó árbevételi adatait, de nem rögzíti a határozat - az eljárás megismételt voltára is figyelemmel- a bírságkiszabás alapjául szolgáló nettó árbevételi adat alapul vételét, illetőleg az ehhez az összeghez képest figyelembe vehető és kiszabható bírság maximumot. Az alperesi nyilatkozat 51. pontjában feltüntetett 2008. évi nettó árbevétel a 2006. évi alap,- és a megismételt eljárásban 2011. évben hozott határozat időpontjához képest figyelembe nem vehető. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a bírság maximum rögzítésének elmaradása súlyos eljárási hiba, mert a relatíve határozatlan szankció esetében e felső érték pontos rögzítése szabja meg a mérlegelés keretét, e keretben kell az alperesnek a bírságkiszabási körülményeket mérlegelnie, e kerethez - mint a jogalkotó által adott zsinórmértékhez - viszonyítva határozható meg a (releváns bírságkiszabási körülmények mérlegelését követően kiszabott) bírság prevenciók szempontokra is figyelemmel szükséges és arányos volta. Az adott esetben a felperesre kiszabható maximális bírság rögzítésének azért lett volna különös jelentősége, mert a megismételt eljárásban hozott határozat esetében nem állapítható meg, hogy az alperes az alaphatározat időpontjához, avagy az új határozat időpontjához képest rögzítendő nettó árbevételi adat alapján határozta meg a bírság felső határát. Utalt arra is, hogy ismert a bíróság előtt az az alperesi álláspont, miszerint „bár a megismételt eljárásban a határozat meghozatalára értelemszerűen később kerül sor (...) a megismételt eljárásnak nem célja, hogy az eredeti eljárásban jogsértőnek minősített magatartást az időközben bekövetkezett eseményekre tekintettel értékelje. Éppen ellenkezőleg, az új eljárásban a magatartást oly módon kell értékelni, mintha arra az eredeti eljárásban kerülne sor (természetesen kiküszöbölve az eredeti értékelés hiányosságait).” Ebből következően az elsőfokú bíróság álláspontja szerint aggályosnak tűnik a megismételt eljárásban a felperes terhére figyelembe vett „többletidőszak”. Egyetértve a felperessel hangsúlyozta, hogy a hírközlési hatóság határozatának hatályon kívül helyezése és az eljárás meg nem ismételt volta olyan körülmény, amely a bírság körében nem volt és nem is lehetett az alapeljárás tárgya, tekintettel arra, hogy az alaphatározat meghozatalakor a versenyhatóság előtt nem volt ismert, így az akkori körülmények értékelésével az alperes ezen időszakra a bírságkiszabástól eltekintett. Ezért e körülménynek a megismételt eljárás során történő figyelembevétele az alperesi mérlegelés okszerűségének megkérdőjelezésére, logikai egységének megbontására lehet alkalmas. A mérlegelt szempontok vonatkozásában kiemelte, hogy az alperes a pontozásos módszer feltüntetése nélkül is ugyanazokat a körülményeket vette figyelembe a határozatában, mint az alaphatározata meghozatala során. A súlyosító és enyhítő körülmények megegyezhettek az alapeljárás során feltárt súlyosító és enyhítő körülményekkel; a megismételt eljárásban önállóan azt értékelték, hogy megismételt hírközlési hatósági eljárásra, és így hírközlési bírságolásra nem került sor. Rámutatott az elsőfokú bíróság arra is, hogy az adott esetben a határozatból és az alperes perbeli nyilatkozataiból megállapíthatóan a hírközlési megismételt hatósági eljárás és bírságolás hiányának értékelése a kétszeres értékelés tilalmába ütközően történt. Az alperes ugyanis e „többletidőszakra” volt tekintettel az alaphatározathoz képest megemelt összegű bírság kiszabásakor. Összességében arra a megállapításra jutott, hogy az alperes a bírságkiszabás kereteit nem tisztázta, a mérlegelés viszonyítási alapja hiányzik, ennek

hiányában pedig a bírságkiszabás felperes által vitatott jogszerűsége - esetlegesen eltúlzott volta - nem ítélt meg, továbbá a bírságkiszabás körében az alperes kétszeresen értékelte súlyosítóként ugyanazt a körülményt. A megismételt eljárásra előírta, hogy az alperesnek a Tpv. 78.§-ában írtak szem előtt tartásával mindenekelőtt a bírságkiszabás kereteit, ezzel együtt annak időbeli viszonyítási alapját kell konkrétan meghatározni és álláspontját indokolni. Ezt követően kerülhet abba a helyzetbe, hogy az ügyben releváns enyhítő és súlyosító körülményeket mérlegelve - e körben egyebek mellett a kétszeres értékelés tilalmát is szem előtt tartva - megalapozottan állást foglalhasson a felperessel szemben kiszabott bírság összegéről, és e döntésének kellő indokát adja.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperesi kereset teljes egészében történő elutasítását kérte. A Legfelsőbb Bíróság (jelenleg Kúria) Kfv.II.37.291/2009/29. Számú, valamint a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.333/2010/6. számú ítéleteiben foglaltak alapján kifejtette, hogy a bírság maximumának annyiban van szerepe, hogy az adott ügy egyedi sajátosságára tekintettel kiszabott bírság ne haladja meg a nettó árbevétel 10%-át. A határozat 88. pontja szerint az alperes a jogsértéssel érintett forgalomból indult ki, majd mérlegelte a jogszabályban meghatározott szempontokat, azaz nem a nettó árbevétel meghatározott százaléka képezte a mérlegelés alappontját, hanem a releváns forgalom. Megjegyezte azonban, hogy a 2010. évi nettó árbevétel feltüntetésének hiánya nyilvánvalóan nem olyan súlyos eljárási hiba, amely a határozat hatályon kívül helyezését eredményezi. Álláspontja szerint a határozatból megállapítható, hogy a megismételt eljárás során hozott határozat időpontjában fennálló tényekből indult ki, ennek hiányában nem vette volna figyelembe azt a tény, hogy időközben az NHH határozatát a Fővárosi Bíróság hatályon kívül helyezte és az NHH új határozatot nem hozott. Álláspontja szerint határozatából megállapítható, hogy mikori tényeket vett figyelembe, és megközelítése megegyezik a korábbi ítéletben foglalt okfejtéssel. Nem tartotta helytállónak a kétszeres értékelésre vonatkozó ítéleti érvelést, mivel a perbeli esetben nincs szó többletidőszakról, hanem azt kellett értékelnie, hogy a jogsértés 2002. július 24. - 2006. április 30. között állt fenn. Ez pedig nyilvánvalóan hosszú időnek minősült, így súlyosító körülményként figyelembe vehető.

A felperes ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte arra hivatkozással, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a tényeknek megfelelően állapította meg, abból okszerű és helyes jogi következtetést vont le.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253.§-ának (3) bekezdése szerinti terjedelemben, az előterjesztett alperesi fellebbezés korlátai között a kiszabott bírság tekintetében bírálta felül, erre irányuló fellebbezés és csatlakozó fellebbezés hiányában nem érintve a jogsértés megállapíthatóságát.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§-ában foglaltak szerint eljárva a tényállást megfelelően feltárta, a jogsértés tekintetében releváns tényezőket a felperes keresetében kifejtettekkel összefüggésben értékelte. Ennek eredményeként levont jogszerű következtetéseit az

elsőfokú ítélet teljes körűen tartalmazta. Ez alapján az elsőfokú bíróság az alperessel egyezően helytállóan állapította meg, hogy a felperesi jogelőd az érintett piacon gazdasági erőfölényben volt, és magatartása a Tpvt. 21.§ i) és j) pontjaiba ütközően jogsértőnek minősült.

Az elsőfokú bíróság a jogsértés megállapítását meghaladóan a felperes keresetét a bírságkiszabás körében alaposnak találta, és megállapította, hogy az alperes annak kereteit nem tisztázta, a mérlegelés viszonyítási alapja hiányzik, ennek hiányában pedig a bírságkiszabás jogszerűsége nem állapítható meg.

Előjáróban utalni kíván a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság arra, hogy a közigazgatási perben a bíróság csak a határozat jogszerűségét vizsgálhatja, felülmérlegelést nem végezhet, méltányosságot nem gyakorolhat. E körben a bíróság feladata annak vizsgálatára terjedhet ki, hogy a hatóság a bírságolási gyakorlatának a jogszabályoknak megfelelően tesz-e eleget, ezzel összefüggésben a konkrét bírságolás szempontjai a határozatából kétség kívül megállapíthatóak-e, de ezen túlmenően, a hatóság által saját eljárásában alkalmazott szempontok kidolgozása, esetlegesen a szankció alkalmazását elősegítő Közlemény jogi megítélése nem képezi feladatát. A Pp. 339/B. §-ában foglaltak alapján a mérlegeléssel megállapított bírság mértékének megváltoztatására csak akkor kerülhet sor, ha a hatóság a tényállást nem kellő mértékben tárta fel, ezért az részben hiányos, téves, és mérlegelésének szempontjai teljes körűen nem állapíthatóak meg.

A perbeli esetben az alperes a versenyjogi szabályozás céljának megfelelően vizsgálta a felperesi magatartást, és a megállapított jogsértés miatt a Tpvt. 78.§-ának (1) bekezdése szerint sújtotta bírsággal a felperest. Ezzel összefüggésben rámutat a Fővárosi Törvényszék - amint azt korábban már több eseti döntésében is kiemelte -, hogy a (büntetés-jellegű) bírság szankciót a ténylegesen elkövetett jogsértés súlyához, jellegéhez, valamint az adott ügyben feltárt enyhítő és súlyosító körülményekhez igazodóan, mérlegeléssel kell kiszabni, aminek főbb szempontjait - példalózó jelleggel - a Tpvt. 78.§-ának (3) bekezdése határozza meg. Eszerint a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

Az alperes is a Tpvt. 78.§-ának (3) bekezdése alapján köteles mérlegelni, de ennek során figyelembe veheti a bírságszámítás körében kiadott Közleményét is, amely zsinórmértékként az egyes szempontok szerinti súlyozásban nyújt segítséget számára. Ezzel összefüggésben azonban hangsúlyozni kívánja a Fővárosi Törvényszék, hogy a bíróság semmilyen formában nincs kötve az alperesi Közleményhez, mint az általa alkalmazott matematikai számításához, mivel a bírósági felülvizsgálat jogszerűségi vizsgálatot - vagyis a törvénynek (Tpvt. 78.§) való megfelelés vizsgálatát - jelenti.

Lényeges azonban, hogy a bírságkiszabást befolyásoló körülményeket nem általánosságban,

nem elvontan, nem mechanikusan - a Közlemény szerinti számszaki adatok matematikai műveletekkel való kezelésével -, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva kell értékelni, és megindokolni. Valamely, általában súlyosítónak vagy enyhítőnek tartott tényezőt akkor lehet a konkrét ügyben is ilyenként értékelni, ha az indok, amely miatt annak súlyosító vagy enyhítő hatása van, az adott ügyben is megállapítható. A bírságkiszabási körülményeket egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a bírság összegének meghatározásánál. A bírságot befolyásoló tény nyomatéka annál nagyobb, minél nagyobb mértékben áll fenn az indok, amely miatt az adott körülménynek enyhítő vagy súlyosító hatása van. Azonos jelentőségű enyhítő és súlyosító körülmények egymás hatását semlegesíthetik. Lehetséges, hogy a súlyosító körülményeknek együttesen vagy közülük egynek olyan nagy nyomatéka van, hogy az a szemben álló körülmények hatását teljesen kioltja, és az enyhítő körülmények mellett is sor kerülhet a maximális összegű bírság (a Tpvt. 78.§-ának (1) bekezdése szerinti, a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevétel tíz százalékának) kiszabására.

A jelen ügyben a bíróságnak a 2005. évi november hó 1. napját követően hatályos és az ezt követően indult peres eljárásokban alkalmazandó Pp. 339/B.§-a szerint kellett vizsgálnia a mérlegelési jogkörben hozott határozatrész jogszerűségét, így azt, hogy a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta-e, az eljárási szabályokat betartotta-e, a mérlegelés - Tpvt. 78.§-ának (3) bekezdése szerinti - szempontjai megállapíthatóak-e, és a határozat indokolásából a bizonyítékok ekkénti mérlegelésének okszerűsége kitűnik-e.

A Tpvt. 78.§-ának (1) bekezdése adja meg tehát a bírságkiszabás jogi alapját és a bírság felső keretét. Ebből kiindulva minden esetben egyedileg kell meghatározni a bírság mértékét, így a jelen ügyben a szankcionálást megelőző évben a felperes által elért nettó árbevételnek ott van jelentősége, hogy annak 10%-át a kiszabott bírság összege nem haladhatja meg.

Ez a feltétel nem teljesült, mert az alperes a határozata 8. pontjában a felperesi jogelőd 2005-2006 évi nettó árbevételeit tüntette fel, míg a 9. pont a felperes 2007-2008 évi nettó árbevételeit tartalmazza. Ebből következően tehát megállapítható, hogy a Tpvt. 78.§-ának figyelmen kívül hagyásával az alperes a bírságkiszabás alapjául szolgáló 2010. évi felperesi nettó árbevételt mint kiindulási és viszonyítási alapul szolgáló releváns tényállási elemet nem tüntette fel határozatában. Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azok okfejtésével, hogy a felső érték pontos rögzítése szabja meg az alperesi mérlegelés kereteit, illetőleg felső határát, e keret alatt kell a hatóságnak a bírság összegét a prevenció szempontokra is figyelemmel a szükséges és arányos mértékben meghatároznia. A perbeli esetben az irányadó árbevételi adat hiányában ugyanakkor nem állapítható meg, hogy az alperes - az ellentmondásos perbeli nyilatkozataira is figyelemmel - a bírság összegének meghatározásakor ténylegesen milyen összegű árbevételt vett alapul, illetve az általa alapul vett összeghez, mint viszonyítási alaphoz képest jogszerű-e a felperes terhére kiszabott bírságösszeg, továbbá az sem állapítható meg, hogy ezen összeg ténylegesen meghaladja-e vagy sem a kiszabható bírságmaximumot.

Egyetértett a másodfokú bíróság azzal is, hogy az adott esetben a felperesre kiszabható

maximális összeg rögzítésének abból a szempontból is jelentősége lett volna, hogy ez alapján megállapítható lett volna az is, hogy az alperes az új eljárás során - a megismételt eljárásra vonatkozó, és az elsőfokú bíróság által is hivatkozottak alapján - az alaphatározat időpontjához, avagy az új határozat időpontjához képest rögzítendő nettó árbevételi adat alapján határozta meg a bíróság felső határát.

Fentiekre tekintettel helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra az álláspontra, hogy ennek hiányában a bíróság felperes által vitatott mértékének jogszerűsége nem ítéltető meg.

Nem osztotta ugyanakkor a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a „kétszeres értékelés tilalmába” ütköző okfejtését. A különböző jogszabályokban meghatározott, más-más célból és hatáskörben eljáró szervek párhuzamos eljárása eredményezheti ugyanannak a tevékenységnek a másfajta felelősségi rendszerben történő elbírálását. Az alperes a vállalkozások magatartását versenyjogi szempontok szerint bírálja el, míg egyéb hatóságok - például a perbeli esetben a NHH - a rájuk vonatkozó anyagi jogszabályokba ütközően vizsgálják ugyanannak a vállalkozásnak a magatartását. Ebből következően a versenyjogi megítélés szempontjából irreleváns, hogy egy másik hatóság az előtte folyó eljárásban hogyan értékelte ugyanazon vállalkozás egyéb jogszabályon alapuló jogsértését. Nem jogsértő, ha egy piaci magatartás több jogszabályba ütközése miatt párhuzamosan több hatóság jár el saját hatáskörében, és mindegyik a rá vonatkozó rendelkezések alapján szankcionálja ugyanazt a vállalkozást. A perbeli jogsértés tekintetében ezért annak sincs jelentősége a szankció tekintetében, hogy utóbb a NHH - akármilyen, részletesen nem ismert okból kifolyólag - nem indított eljárást a felperessel szemben.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján - az indokolás kiegészítésével - helybenhagyta, a fellebbezéssel nem támadott rendelkezéseket nem érintve. Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság megismételt eljárásra vonatkozó útmutatásával; annak megváltoztatására, kiegészítésére nem látott lehetőséget, de az nem is volt szükséges. A bíróság összegét a megismételt eljárásban a jogerősen megállapított jogsértéshez igazodóan és a törvényi keretek között kell meghatározni.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes másodfokú perköltségét, míg a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. évi március hó 27. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. a tanács elnöke, dr. Rácz Krisztina sk. előadó bíró,
dr. Bacsa Andrea sk. bíró